

Kadınlar... Kavramlar...

EMO İzmir Şubesi 30. Dönem
Kadın Mühendisler Komisyonu

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ayrımcılık, ötekileştirme, sömürü, taciz, istismar... Bu kavramlar yaşamın bir noktasında mutlaka karşımıza çıkarıyor.

Toplumsal cinsiyet kavramı; 1970'lerin sonu 80'lerin başında duyulmaya başlandı. İnsanların rol, sorumluluk, kısıt ve fırsatlarını çözümlenmeye yarayan sosyo-ekonomik ve siyasal bir değişken, hem erkekleri hem kadınları kapsıyor. Buradan yola çıktığımızda toplumsal cinsiyet eşitsizliği de bir tarafın baskın olması durumu olarak tanımlanabilir. Demokrasinin günden güne görünmez olduğu, eşitlik kavramının yok olmaya başladığı, adalette, hukukta vurdumduymazlığın çokça yaşandığı günlerde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kadının payına düştüğünü de çok rahat görebiliriz.

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) 2006 yılında ilk defa yayınladığı Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi, 145 ekonomiyi mercek altına alarak toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri ve ülkelerin bu alandaki ilerlemelerini izlemeyi amaçlıyor. 2014 raporunda 125. sırada yer alan Türkiye, 2015 itibarıyla beş sıra gerileyerek 130. sıraya yerleş-

miş. Ülkemizde kadınların yaşadıklarına baktığımızda önümüzdeki yıllarda bu sıralamada daha aşağılara ineceğimizi öngörmek yanlış olmayacak.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile mücadelenin ilk ayağı yine eğitim. Ancak cinsiyet eşitsizliğinin pek çok örneğini bulabileceğiniz alan da yine eğitim. Toplumun tüm kesimlerinde giderek artan muhafazakarlaşma ile eğitim müfredatında kadın ve erkek rolleri buna göre düzenlemekte, eğitim olanaklarına erişim giderek zorlaşmakta, eğitimde ayrımcılık ve şiddet her geçen gün artmakta. Kadının bu alandan sindirilerek yok edildiğini üniversitesinin kapısından bindiği minibüste öldürülen Özgecan Aslan, okulda cinsel istismara uğrayıp intihar eden Cansel K. trajedileriyle öğreniyoruz.

Tacizin, istismarın, sömürünün, şiddetin bizlere o kadar görünür kılındığı

halde bunların resmi makamlarca (!) "algıda seçicilik" olarak tanımlandığı bir toplumda eşitlik bilincinin gelişmesi de son derece zorlu görünüyor. Kadınlara yönelik şiddetin, kadın cinsiyetlerinin "adli vaka"lardan olmadığını, sistem sorunu olduğunu, kadına karşı şiddetin önlenmesine ilişkin kanunun etkin bir biçimde uygulanması gerektiğini ilgili/yetkili tüm kesimlerin iyice öğrenmesi gerekiyor.

Eşitlik kavramının hayata geçmesinde kadın ve erkeğin birlikte çabalamasından başka yol görünmüyor. Kadınların yaşamda varolması, çemberin içinden çıkması için erkeklerin de mücadelenin içinde yer alması, omuz vermesi, sorumluluk taşıması gerekiyor. Ancak kadınların fabrikada, Soma'da, Cerrattepe'de, Sur'da yaşamın tüm alanlarında mücadele bayrağını yükseltmesi umudumuzu artırıyor.

Kadın olarak doğmak, erkeklerin mülkiyetinde olan özel, çevrelenmiş bir yerde doğmak demektir. Kadınların toplumsal kişilikleri, böylesine sınırlı, böylesine koşullandırılmış bir yerde yaşayabilme ustalıklarından dolayı gelişmiştir. Ne var ki bu, kadının öz varlığının ikiye bölünmesi pahasına olmuştur. Kadın hiç durmadan kendisini seyretmek zorundadır. Hemen her zaman kendi imgesiyle birlikte dolaşır. Çocukluğunun ilk yıllarından başlayarak hep kendi kendini gözlemesi, bunun gerekli olduğu öğretilmiştir ona... (John Berger, Görme Biçimleri)

TMMOB İzmir İKK Kadın Çalışma Grubu tarafından **15 Mart 2016 Salı** günü **saat 19.00'da** Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde, Prof. Dr. Melek Göregenli'nin konuşmacı olarak katılacağı "**Evimizden şehrimize kuşatma altında yaşamak: MUHAFAZAKARLIK VE BEDEN POLİTİKALARI**" konulu söyleşi gerçekleştirilecektir.